

DEPARTAMENTUL VI

ÎNCHEIERE NR. 43
din 04.11.2022

În baza prevederilor Legii nr.94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, republicată și ale Regulamentului privind organizarea și desfășurarea activităților specifice Curții de Conturi, precum și valorificarea acestor rezultate din aceste activități, aprobat prin Hotărârea Plenului Curții de Conturi nr.155/2014, Comisia de soluționare a contestațiilor constituită din:

- Sorin Lazăr	- consilier de conturi
- Mirela Călugăreanu	- consilier de conturi
- Carmen-Elena Popescu	- director

Examinând Contestația nr. 15244/20.07.2022 înregistrată la Camera de Conturi Vrancea sub nr.61688/20.07.2022, transmisă de Unitatea Administrativ Teritorială Județul Vrancea împotriva Deciziei nr.6/28.06.2022 emisă de Camera de Conturi Vrancea, urmare acțiunii de audit finanțiar asupra conturilor anuale de execuție bugetară pentru anul 2021, desfășurată la această entitate în perioada 06.04 – 31.05.2022,

CONSTATAȚĂ:

Conducerea UATJ Vrancea, prin reprezentantul său legal dl. Cătălin Toma, în calitate de președinte al consiliului județean, solicită admiterea contestației împotriva măsurilor dispuse prin Decizia nr.6/28.06.2022. emisă de Camera de Conturi Vrancea, precum și împotriva termenelor stabilite pentru ducerea la îndeplinire a acestora, cu consecința înlăturării măsurilor dispuse la pct.II.1, II.2 și II.3 din decizie.

1. Cu privire la măsura II.1 din Decizia nr. 6/28.06.2022. emisă de Camera de Conturi Vrancea

În Procesul verbal de constatare (abaterea prezentată la pct.A.3.1, pag.13-24) înregistrat la UATJ Vrancea sub nr.11072/31.05.2022 și la Camera de Conturi Vrancea sub nr. 49184/31.05.2022, respectiv la punctul 2 din partea constatativă a deciziei, s-a constatat faptul că UATJ Vrancea nu a calculat și pretins executantului contractului, daune-interese la care era îndreptățită, conform clauzelor contractuale, pentru întârzieri în execuția lucrărilor, peste durata prevăzută în contract, conform graficului de execuție, în cazul următoarelor contracte:

a. Contractul de lucrări nr. 14051/30.8.2018 încheiat cu Asocierea SC Roman Impex Prest SRL Bacău – SC Sotirex SRL Bacău – SC Bitionfor Construcții SRL Focșani – SC Rutier Conex XXI SRL Bacău având ca obiect servicii de proiectare la faza proiect tehnic, detalii de execuție, verificarea proiectelor, documentații- tehnice necesare în vederea obținerii avizelor/acordurilor, autorizațiilor, servicii de asistență tehnică din partea proiectantului și execuție de lucrări pentru „Reabilitare și modernizare DJ 205S Focșani-Cimpeneanca-Vărteșcoiu-Râmniceanca-intersecție DJ 205B, km 0+000- km 13+200, L=13,20 km, Județul Vrancea” și termen de execuție 24 de luni de la data la care sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

- semnarea contractului;
- constituirea garanției de bună execuție;
- primirea proiectului tehnic de către achizitor;
- obținerea autorizațiilor și avizelor necesare execuției lucrărilor;

- emiterea ordinului de începere a lucrărilor;
- predarea amplasamentului liber de sarcini.

Prin Ordinul emis de UATJ Vrancea s-a comunicat data de începere a lucrărilor, în 5.7.2019, când s-a predat și amplasamentul, astfel, potrivit art.6 din contract, acestea trebuiau finalizate până la data de 4.7.2021.

Pe perioada execuției lucrărilor, executantul a transmis o serie de notificări privind sistarea acestora, fiind invocate diverse motive, cum ar fi: perioada convențională de timp friguros, instituirea, la nivel național a stării de urgență și stării de alertă, etc.

Urmare solicitărilor executantului, termenul de realizare a lucrărilor a fost prelungit prin actul adițional nr. 10901/8.6.2021, la 30 de luni.

Ulterior, UATJ Vrancea a emis ordine de sistare a lucrărilor, respectiv de reluare a lucrărilor, pentru perioada 10.12.2021-17.4.2022, fără a încheia și act adițional la contract. Ordinul de reluare a lucrărilor, emis de către UATJ Vrancea, pentru perioada 10.12.2021-17.4.2022 a fost emis cu întârziere față de termenul prevăzut de Normativului C16/84, pentru realizarea pe timp friguros a lucrărilor de construcții și instalații, respectiv 15 noiembrie-15 martie.

Pe parcursul derulării contractului nu au fost efectuate actualizări ale graficului de execuție fizic și valoric, în raport cu valoarea maximă în limita căreia se puteau executa lucrări, conform bugetelor aprobată și a rectificărilor acestora, din perioada 2018-2020. Singura actualizare a graficului de execuție a fost comunicată UATJ Vrancea, de către executantul lucrării, cu adresa înregistrată sub nr. 1098/18.10.2021, potrivit căreia termenul de execuție a lucrărilor este de 30 de luni, iar luna finalizării acestora, decembrie 2021.

Față de termenele de execuție și finalizare a lucrărilor, rezultate din prorogarea termenelor prevăzute în graficul inițial de execuție, pentru fiecare categorie de lucrări din cadrul obiectivului de investiții, ca urmare a perioadelor justificate de intrerupere a executării acestora, au fost constatate întâzieri nejustificate în execuție, pentru care beneficiarul nu a calculat și pretins executantului lucrărilor daune-interese la care era îndreptățită, conform clauzelor contractuale, pentru întâzieri în execuția lucrărilor.

Potrivit celor consemnate de echipa de audit, prin rapoartele de activitate lunare întocmite, dirigintele de șantier al obiectivului de investiții, a subliniat, în mod repetat, slaba mobilizare a executantului cu privire la realizarea lucrărilor contractate, intreruperi nejustificate ale lucrărilor, precum și neprezentarea graficelor actualizate de eşalonare a lucrărilor. Cu toate acestea, UATJ Vrancea nu a făcut dovada întreprinderii unor demersuri în vederea înlăturării deficiențelor, inclusiv cu privire la aplicabilitatea clauzelor penalizatoare prevăzute în contract.

b. Contractul de lucrări nr. 2181/9.2.2018 încheiat cu Asocierea Conferic SRL & Petro Cosind SRL & Evalcons Tech SRL, având ca obiect *servicii de proiectare la fază proiect tehnic, detalii de execuție, caiete de sarcini, documentație pentru avize și acorduri, servicii de asistență tehnică din partea proiectantului și execuție de lucrări pentru „Modernizare DJ 205L, sector Vrâncioaia-Spinești, km 5+800 - km 9+400, L=3,60 km, comuna Vrâncioaia, județul Vrancea”* și termen de realizare de 24 de luni de la data la care sunt îndeplinite cumulativ condițiile prevăzute la art.6 din contract.

Durata de execuție a lucrărilor, în cadrul termenului de 24 luni, nu a fost detaliată, pe categorii de lucrări, în cadrul unui grafic de execuție fizic și valoric, anexă la contract. În fapt, executantul lucrărilor a prezentat beneficiarului un grafic valoric de execuție, după data începerii lucrărilor, conform căruia lucrările au fost începute la data de 20.6.2018 și urmău să fi încheiate la data de 15.12.2020.

Prin Ordinul de începere a lucrărilor, emis de către UATJ Vrancea (nr. 9949/18.6.2018) s-a stabilit data de 20.6.2018, dată la care s-a procedat și la predarea amplasamentului.

Pe perioada execuției lucrărilor, executantul acestora a transmis beneficiarului o serie de notificări privind sistarea acestora, fiind invocate drept justificare condițiile meteo nefavorabile din perioade convenționale de timp friguros 2018-2021. UATJ Vrancea a emis ordine de sistare, respectiv de reluare a lucrărilor, care au condus la modificarea termenului de execuție a acestora, fără a se încheia act adițional.

Ordinile de reluare a lucrărilor emise de către UATJ Vrancea, au fost emise cu întârziere față de termenul prevăzut de Normativului C16/84, pentru realizarea pe timp friguros a lucrărilor de construcții și instalații, cu referire la perioada convențională de timp friguros, respectiv 15 noiembrie-15 martie.

Având în vedere faptul că, prin Ordinul de începere a lucrărilor, emis de către UATJ Vrancea, a fost stabilită și comunicată executantului, pentru începerea lucrărilor, data de 20.6.2018 ținând cont de

întreruperile justificate în executarea lucrărilor, rezultă faptul că acestea trebuiau finalizate până la data de 29.11.2020.

Pe parcursul derulării contractului nu au fost efectuate actualizări ale graficului de execuție fizic și valoric. Față de termenele de execuție și finalizare a lucrărilor, rezultate din prorogarea termenelor prevăzute în graficul inițial de execuție, pentru fiecare categorie de lucrări din cadrul obiectivului de investiții, ca urmare a perioadelor justificate de îintrerupere a executării acestora, au fost constatate întâzieri nejustificate, pentru care beneficiarul nu a calculat și pretins executantului lucrărilor daune-interese la care era îndreptățită, conform clauzelor contractuale, pentru întâzieri în execuția lucrărilor.

c. Contractele de lucrări nr. 17012/2.11.2017 (Lotul I), respectiv nr. 17013/2.11.2017 (Lotul II) încheiate cu Asocierea Citadina 98 SA – Lemacons SRL – Euro Proiect SRL având ca obiect *servicii de proiectare la faza proiect tehnic, detalii de execuție, caiete de sarcini, documentație tehnică autorizație de construire, documentație pentru avize și acorduri, servicii de asistență tehnică din partea proiectantului și execuție de lucrări pentru „Modernizare DJ 205P, în lungime totală de 12,90 km”*, Lotul I, respectiv Lotul II.

Pe parcursul derulării contractului, deși UATJ Vrancea a constatat întâzieri nejustificate față de termenul de finalizare a lucrărilor, rezultat din graficul execuție, din culpa exclusivă a executantului, nu au fost calculate și pretinse acestuia, decât parțial, daune interese la care era îndreptățită, conform clauzelor contractuale, pentru întâzieri în execuția lucrărilor.

Prin Decizia nr. 6/28.06.2022 emisă de Camera de Conturi Vrancea, la măsura II.1 s-a dispus:

„Stabilirea întinderii și recuperarea prejudiciului aferent abaterii constatate în timpul auditului, precum și pentru toate operațiunile similare cu cele identificate, constând în nestabilirea și nepretinderea la plată a daunelor-interese, pentru întâzieri în execuția lucrărilor, la care UATJ Vrancea era îndreptățită, conform clauzelor contractuale”.

În contestația formulată, conducerea entității auditate apreciază că reținerile de la punctul c. – constatarea 2 din Decizie sunt neîntemeiate și solicită înlăturarea măsurii prezentând în principal, următoarele argumente:

„În ceea ce privește notificarea executanților de lucrari privind valoarea maxima in limita careia se pot executa lucrari, subliniem faptul că potrivit legii, un act administrativ nu poate fi dezbatut și aprobat în lipsa unei fundamentări. Ca atare, la întocmirea proiectului de buget, sumele prevăzute a fi cheltuite în cursul anului curent pentru investițiile în derulare, sunt stabilite în baza corespondenței cu prestatorii de servicii/executanții de lucrări. Facem precizarea că, în buget, sumele aprobată de autoritatea deliberativă sunt bazate pe documentațiile tehnice și angajamentele prealabile ale executanților. Mai mult decât atât, conform prevederilor legale, proiectul de buget al Județului Vrancea pe anul 2021, precum și rectificările bugetare, aprobată prin hotărâri ale Consiliului Județean Vrancea, au fost supuse procedurii de transparență decizională prin aducere la cunoștința publică anterior adoptării.

Comunicarea Hotărarii CJV nr. 91/2021 s-a realizat, potrivit acelorași norme, pe site-ul institutiei in Monitorul Oficial Local al județului Vrancea, fiind astfel adusa la cunoștința tuturor persoanelor interesate.

Prin urmare: comunicarea s-a asigurat prin procedurile administrative mai sus menționate; astfel, fiecare executant a fost informat cu privire la limitele sumelor aprobată in scopul evitării arieratelor.

Referitor la neefectuarea calculului și pretinderea de daune-interese contractanților care au înregistrat întâzieri în execuție, raportat la graficul de execuție al lucrărilor, facem precizarea că o situație similară a fost reținută de Camera de Conturi Vrancea și la UATM Focșani prin Decizia nr. 15/16.06.2021, iar în încheierea data, Curtea de Conturi a României a admis contestația cu privire la acest punct.

Potrivit clauzelor contractelor de lucrări în cadrul cărora au fost făcute constatăriile auditorilor, menționăm că termenele prevăzute în graficele de execuție nu sunt termene contractuale.

Cu alte cuvinte, duratele de execuție stabilite contractual pentru derularea activitatilor (prestarea serviciilor de proiectare sau execuția lucrărilor) reprezintă perioadele de timp acordate executantului pentru derularea efectivă a prestațiilor/lucrărilor și nu perioade calendaristice ferme.

Potrivit art.(2) lit.m) din H.G nr. 907/2016, "durata de execuție a obiectivului de investiții

reprezintă perioada, exprimată în luni, cuprinsă între data stabilită de investitor pentru începerea lucrărilor de execuție și comunicată executantului și data încheierii procesului verbal privind admiterea receptiei la terminarea lucrărilor".

Mai mult decât atât, în cazul celor trei contracte vizante de criticile Camerei de Conturi Vrancea, prin clauzele contractuale nu au fost stabilite termene sau date calendaristice de punere în funcțiune a obiectivelor sau termene/date calendaristice intermediare la care anumite subactivități din cadrul contractului să fie îndeplinite total sau parțial.

Potrivit art. 14.4 teza a doua și teza finală din contract, "In cazul în care, după opinia achizitorului, pe parcurs, desfășurarea lucrărilor nu concordă cu graficul de execuție a lucrărilor, la cererea achizitorului, contractantul va prezenta un grafic revizuit, în vederea terminării lucrărilor la data prevăzută în contract. Graficul revizuit nu îl va scuti pe contractant de niciuna dintre îndatoririle asumate prin contract."

Că atare, actualizarea graficului de execuție nu reprezinta o obligație și nici nu crea dreptul autorității contractante de a pretinde daune interese, cătă vreme lucrările erau executate în interiorul perioadei prevăzute în contract.

Totodată, termenele din graficele de execuție sunt estimate la nivelul documentațiilor tehnico-economice la fază SF/DALI și nu stabilite de UATJ Vrancea, după propriile criterii sau aprecieri, specialiștii elaboratori ai acestor documentații estimând aceste termene pe baza indicatoarelor de norme de deviz prin care activitățile care trebuie efectuate îndeplinire sunt specificate. Aceste activități nu cuprind timpul pentru diferite evenimente care intervin pe parcursul implementării proiectelor și care sunt de natură să suspende pe anumite perioade procesul de implementare, cum ar fi perioade de timp friguros, sărbători legale/zile nelucrătoare, perioade de imposibilitate de desfășurare a lucrărilor în sănătate ca urmare a unor fenomene meteo cu efecte care contravin prevederilor tehnice de derulare a lucrărilor. De asemenea, la momentul la care specialiștii elaboratori ai documentațiilor estimatează termenele efective de prestare/execuție nu pot anticipa data la care un proiect va ajunge să fie implementat, întrucât procesul de implementare este unul complex, fiind caracterizat de o succesiune de etape, etape care presupun diferite perioade fără termene certe, cum sunt procedurile de achiziții, perioade de obținere avize acorduri, perioade de suprapunere cu alte proiecte pe același amplasament care necesită implementarea acestora într-o anumită ordine tehnologică, toate acestea conducând la imposibilitatea estimării unei perioade calendaristice certe, motiv pentru care sunt luate ca reper termenele de prestare/execuție efectivă.

Astfel, aprecierea privind neîndeplinirea obligațiilor contractuale va fi realizată raportat la data asumată prin contract pentru finalizarea lucrărilor.

Mai mult decât atât, susținerea auditorilor externi potrivit căreia graficul de execuție este anexă la contract este eronată, având în vedere prevederile art. 147 din HG nr.395 /2016 care stipulează în mod expres care sunt anexele contractului de achiziție publică.

Prin raportare la constatările auditorilor externi, de menționat sunt și prevederile art. 7.4 din contractele de proiectare și execuție de lucrări, potrivit căror "in cazul emiterii de către achizitor a unui/unor ordin/ordine de sistare a lucrării, durata contractului se prelungeste în mod automat și fără a mai fi necesară încheierea unui act aditional în acest sens, cu durata cuprinsă între data emiterii ordinului/ordinelor de sistare și data emiterii ordinului/ordinelor de reluare a lucrărilor" (altfel spus, la calcularea termenului de execuție se vor lua în considerare doar perioadele de timp efectiv lucrate, fără a se tine cont de cele pentru care achizitorul a dispus sistarea lucrărilor).

Totodată, având în vedere perioadele de implementare ale obiectivelor alcătuite din succesiuni de perioade de prestare/execuție și perioade sistare este fără putință de săgădă că toate lucrările/prestările pentru care s-au efectuat plăți către contractori au fost realizate în cadrul perioadelor de implementare.

Urmare a efectuării lucrărilor în cadrul celor trei contracte, executanții au prezentat situații de lucrări întocmite cu respectarea prețurilor convenite prin ofertă finanțieră anexă a contractelor, nefiind înregistrate diferențe care să conducă la supraevaluarea plășilor și totodată a cantităților de lucrări solicitate la plată. Situațiile de lucrări au fost confirmate din punct de vedere calitativ și cantitativ de dirigenții de sănătate, responsabili de urmărirea lucrărilor în conformitate cu prevederile legale privind activitatea profesională.

a) Pentru obiectivul de investiții "Reabilitare și modernizare DJ 205S, Focșani Câmpineanca-Vârteșcoiu-Râmnicușanca-intersecție DJ 205B, km.0+000-km.13+200, L=13,20 km, județul Vrancea".

În conformitate cu prevederile art.7 din Contractul de lucrari nr. 14051/30.08.2018 a fost emis

Ordinul de incepere a lucrarilor nr. 10126/04.07.2019 si predarea amplasamentului s-a realizat in data de 04.07.2019, data de la care curge termenul de 24 de luni de realizare/executie a lucrarilor, prevedere stipulata la art.6.3 din Contractul de lucrari nr. 14051/30.08.2018, si care se implicește la 04.07.2021.

A fost încheiat Actul Adițional înregistrat la UATJ Vrancea sub nr. 10901/08.06.2021 prin care a fost prelungit termenul de realizare a lucrărilor de la 24 de luni la 30 de luni, justificat atât de pandemia COVID 19, cât și de faptul că pe tronsonul obiectivului de investiție s-au suprapus și alte proiecte (lucrările de modernizare canalizare executate de CUP SA și lucrările de racordare a comunei Câmpineanca la rețeaua de gaze naturale). Astfel, termenul de finalizare s-a prelungit până la data de 04.01.2022, conform contractului și actului aditional.

Pe timpul derularii acestui contract a fost emis, in conformitate cu normativele tehnice in vigoare, Ordinul de sistare a lucrarilor pentru perioada 10.12.2021-17.04.2022, durata contractului de lucrări fiind prelungita, in mod automat cu durata sistata, respectiv- cu 4 luni și 7 zile, fără a fi necesar încheierea unui act adițional in acest sens, astfel că termenul de finalizare a fost 11.05.2022 (nu data retinuta de auditorii externi).

Potrivit Normativului C16/84 pentru realizarea pe timp friguros a lucrarilor de constructii si a instalatiilor aferente, perioada 15 noiembrie-15 martie este considerata „perioada conventionala de timp friguros”, deoarece in acest interval de timp apare o probabilitate maxima ca frecventa zilelor friguroase sa depaseasca 90% din numarul total de zile ale intervalului. Acest reper nu reprezinta o perioada certa, ci are caracter de probabilitate, situațiile concrete urmând a fi analizate de la caz la caz.

Categoriile de lucrări pentru care trebuie asigurate măsuri speciale pe timp friguros, menționate în Normativul anterior menționat sunt: lucrări de pământ, fundații și construcții sub nivelul terenului, lucrări de beton, mentarea prefabricatelor, lucrări de zidărie, învelitori și tinichigerie, construcții metalice, lucrări de finisaj, montare geamuri, izolații, protecția anticorozivă în construcții, lucrări de zidărie refractară și instalații interioare.

Mai mult decât atât, conform reglementărilor tehnice stabilite potrivit normativelor și standardelor in vigoare, in spina Normativul pentru producerea betonului și executarea lucrărilor din beton,beton armat si beton precomprimat.Parte 2: Executarea lucrarilor din beton -indicativ NE 012/2 , sunt necesare masuri speciale, determinate de temperatura mediului ambiant in timpul turnării și întăririi betonului, astfel încât temperatura mediului să fie cuprinsă între 5 °C și 30 °C.

Totodată, pamantul, piatra, sustinerile sau elementele structurale in contact cu betonul ce urmeaza a fi turnat trebuie sa aiba o temperatura care sa nu provoace inghetarea betonului inainte ca acesta sa atinga rezistenta necesara pentru a rezista la efectele inghetului.

Potrivit art.83-85 ale Normativului privind mixturile asfaltice executate la cald, aşternerea mixturilor asfaltice se va executa la temperaturi ale stratului suport și temperatura exterioară de minimum 10 °C, pe o suprafață uscată. In cazul mixturilor asfaltice cu bitum modificat cu polimeri, aşternerea acestora se va executa la temperaturi ale stratului suport și temperatura exterioară de minimum 15 °C, pe o suprafață uscată. Totodată se precizează că lucrările se întrerup pe vânt puternic sau ploaie și se reiau numai după uscarea stratului suport.

Prin adresa nr.856/08.10.2020 contractantul a adus la cunoștință faptul că urmare a avertizărilor cod galben de precipitații vor sista lucrările in perioada 08.10.2020-12.10.2020, iar prin adresa nr.1130/25.11.2019 a informat că din cauza condițiilor meteo nefavorabile raportat la Normativul C16/84, in perioada 15.11.2019 – 16.03.2020 vor sista lucrările.

Facem precizarea că in mod nejustificat, Camera de Conturi Vrancea solicită să fie calculate penalități de întârziere pe etape de execuție, în condițiile în care părțile nu au clauze contractuale în acest sens, iar practica instanțelor obligă autoritățile contractante la aplicarea de penalități de întârziere doar în cazul depășirii termenului limită de execuție.

Apreciem că doar in situația in care executantul nu finalizează lucrarea in termenul contractual, beneficiarul înregistrează un prejudiciu prezumat ce-i dă posibilitatea aplicării penalităților de întârziere.

Subliniem faptul că nerespectarea cerințelor de calitate impuse de reglementările legale și tehnice in vigoare, constituie contravenție și se sancționează cu amendă, precum și măsuri complementare de intrare in legalitate, conform prevederilor art.33 alin.III lit.b) al Legii nr. 10/1995 privind calitatea in construcții.

Totodata, potrivit actelor normative adoptate in perioada 2020-2021, generate de pandemia de COVID 19, au existat si alte motive care au dus la suspendarea executarii contractului, suspendari care,

au operat, de asemenea, de drept, dar pe care auditorii externi au refuzat sa le ia in considerare!

Ca atare, fiind cont de faptul că termenul inițial de finalizare al lucrărilor era 04.07.2021 și s-a prelungit atât prin act adițional cât și cu perioada sistării lucrărilor, acesta imprimându-se la data de 11.05.2022, apreciem că retinerile auditorilor externi exced limitele controlului efectuat pentru cheltuielile aferente anului 2021. (...)

b) Pentru obiectivul de investiții "Modernizarea DJ 205 L, sector Vrâncioaia — Spinești, km 5+800-km 9+400, 3,60 km, comuna Vrâncioaia, județul Vrancea" Potrivit prevederilor art.6.3 din Contractul de lucrări nr. 2181/09.02.2018, contractantul avea obligația sa realizeze lucrările in 24 de luni.

În conformitate cu prevederile art. 7.1 din Contractul de lucrări nr.2181/09.02.2018, a fost emis Ordinul de începere a lucrărilor nr. 9949/18.06.2018, iar predarea amplasamentului s-a realizat in data de 20.06.2018, dată de la care curge termenul de 24 de luni care reprezintă durata de realizare/execuție a lucrărilor, cu termen de finalizare in data de 20.06.2020. Pe timpul derulării contractului au fost emise următoarele Ordine de sistare a lucrărilor nr.20714/19.12.2018, nr.20458/24.12.2019, nr. 157/05.11.2021 cu reluarea execuției lucrărilor prin Ordinele de reluare nr. 12695/26.08.2019, nr. 7287/10.04.2020 și nr. 7290/19.04.2021, ceea ce a determinat prelungirea automată a duratei contractului de lucrări cu 1 an, 3 luni și 1 zi.

În ceea ce privește susținerea faptului că ordinul de reluare al lucrărilor nr. 12695/26.08.2019 a fost emis cu întârziere în mod nejustificat, facem precizarea că în perioada sistată s-a purtat corespondență cu contractantul pentru actualizarea Devizului general și a indicatorilor tehnico-economiți în baza OUG nr. 114/2018, în lipsa cărora contractantul nu putea continua lucrările.

Reținerea potrivit căreia perioada justificată a sistării lucrărilor pentru timp friguros este doar perioada 15 noiembrie-15 martie este neîntemeiată, întrucât potrivit reglementărilor tehnice stabilite prin normativele în vigoare, pentru executarea în condiții optime a lucrărilor este necesar să fie întrunite mai multe condiții, aspecte detaliate la pct.a) al prezentei contestații.

Potrivit art.(2) lit.m) din H.G nr. 907/2016, "durata de execuție a obiectivului de investiții reprezintă perioada, exprimată în luni, cuprinsă între data stabilită de investitor pentru începerea lucrărilor de execuție și comunicată executantului și data încheierii procesului verbal privind admiterea recepției la terminarea lucrărilor", astfel că durata de 24 de luni de execuție a lucrărilor s-a împlinit la data de 21.09.2021.

Având in vedere ordinele de sistare menționate si in conformitate cu prevederile art. 7.4 din Contractul de lucrări nr.2181/09.02.2018, durata contractului s-a prelungit in mod automat, fără a fi necesara încheierea unui act adițional in acest sens.

În interiorul duratei de execuție a lucrărilor, liderul Asocierii, S.C. CONFERIC S.R.L. a notificat investitorul prin adresa nr. 1523/19.07.2021, înregistrată la Consiliul Județean Vrancea sub nr. 14164/19.07.2021, cu privire la faptul ca a finalizat lucrările pentru obiectivul de investiții ' „Modernizarea DJ 205 L, sector Vrâncioaia — Spinești, km 5+800km 9+400, 3,60 km, comuna Vrâncioaia, județul Vrancea", solicitând convocarea comisiei de recepție la terminarea lucrărilor.

Subliniem că potrivit contractului de lucrări nr.2181/09.02.2018 termenul de finalizare inițial era 20.06.2020, la care s-a adăugat perioada sistată, potrivit Ordinelor de sistare a lucrărilor nr.20714/19.12.2018, nr.20458/24.12.2019, nr.157/05.11.2021 cu reluarea execuției lucrărilor prin Ordinele de reluare nr. 12695/26.08.2019, nr.7287/10.04.2020 și nr. 7290/19.04.2021, ceea ce a determinat prelungirea automată a duratei contractului de lucrări cu 1 an, 3 luni și 1 zi, termenul de finalizare imprimându-se astfel la data de 21.09.2021. Or, având in vedere că la data de 19.07.2021 a fost solicitată de către executant convocarea comisiei de recepție la terminarea lucrărilor este incontestabil faptul că lucrările au fost finalizate în interiorul termenului contractual. (...)

c) Pentru obiectivul de investiții „Modernizare DJ 205P, în lungime totală de 12,90km” — lot 1+10t 2

Auditori publici externi au reținut în mod eronat faptul că la situația 7 de lucrări este o întârziere de 113 zile pentru care nu au fost pretinse și plătite daunele interese, întrucât prin referatul Direcției Tehnice și investiții nr. 14646/26.07.2021 privind plata facturii aferente situației de lucrări nr. 7 pentru Obiectivul Modernizare DJ 205 P, în lungime totală L=12.9 km din care comuna Bolotesti, sect int DN 2D, Putna-Ivancesti, km 0+000, km 4+500, L=4.50km, comuna Garoafa, sector Faurei-Garoafa-Precistanu, km8+090km, 10+990km, 11+000km, 13+800, L=5.70km, comuna Milcovul, sector int DN23 - int DN23A, km 29+700 - km 32+400, L2.70KM, Județul Vrancea — Lot I, s-au calculat și achitat

penalități de întârziere pentru perioada menționată în referat în valoare de 39.813.45 lei (factura nr. 1823351/30.09.2021 și extras de cont – anexate).

Referitor la plata facturii aferente situației de lucrări nr.6 pentru Obiectivul Modernizare DJ 205 P— Lot I s-a constatat o întârziere în execuția lucrărilor de 34 de zile, iar plata către executant a înregistrat o întârziere de 90 de zile calendaristice, motivat de faptul că disponibilitățile de la PNDL pentru plata acestei facturi au fost încasate în data de 20.09.2021, așa cum rezultă din extrasul de cont anexat.

Mai mult decât atât, având în vedere prevederile contractuale, prin care sunt stabilite penalități de întârziere atât pentru execuția cu întârziere a lucrărilor, cât și pentru plata cu întârziere a facturilor, pentru a evita plata de către UAT Județul Vrancea a unor penalități substantial mai mari față de cele la care era îndreptățit a primi, s-a apreciat, așa cum rezultă din referatul anexat, să nu fie pretinse penalități în acest caz.

Totodată subliniem că potrivit art. 1616 și urm. din Codul Civil, în cazul existenței unor obligații reciproce, acestea se sting de plin drept, prin compensație.

Înțînd cont de faptul că obligația UATJ Vrancea către executant era vădit mai mare decât cea datorată de executant autoritatii, în situația compensarea nu ar fi operat de drept și ar fi intervenit ca urmare a notificării pretențiilor reciproce între părți, s-ar fi creat premisa ca UATJ Vrancea să devină debitor fata de executant.

În ceea ce privește plata facturii aferente situației de lucrări nr. 10 pentru Obiectivul Modernizare DJ 205 P, în lungime totală L—12.9 km din care comuna Bolotesti, sect int DN 2D, Putna-Ivancesti, km 0+000, km 4+500, L=4.50km, comuna Garoafa, sector Faurei Garoafa-Precistanu, km8+090km, 10+990km, 11+000km, 13+800, L=5.70km, comuna Milcovul, sector int DN23 - int DN23A, km 29+700 - km 32+400, L2.70KM, Județul Vrancea — Lot II, s-au reținut penalități pentru perioada de întârziere în valoare de 8.061,33 lei, prin OP nr.1642/31.05.2021. (...)

Față de toate aceste argumente solicităm să dispuneți înlăturarea măsurii de la pct.II pct.I din decizia contestată”.

Din examinarea argumentelor prezentate de contestatar, a aspectelor consemnate în procesul verbal de constatare, precum și a prevederilor legale aplicabile în acest domeniu, Comisia reține:

Potrivit celor consemnate în procesul verbal de constatare, UATJ Vrancea nu a calculat și pretins executanților unor lucrări, penalități la care era îndreptățită, conform clauzelor contractuale pentru întârzieri în execuția lucrărilor, peste durata prevăzută.

Din analiza documentelor existente la dosarul acțiunii de audit reiese faptul că pe perioada realizării lucrărilor, au existat situații de sistare totală sau parțială a lucrărilor, motivat de: instituirea, la nivel național a stării de urgență și stării de alertă; condiții meteo nefavorabile (avertizări de cod galben de precipitații); perioada convențională de timp friguros. Pe de altă parte, potrivit actelor normative adoptate în perioada 2020-2021, generate de pandemia de COVID 19, au existat și alte motive care au dus la suspendarea executării contractului, suspendări care, au operat, de asemenea, de drept.

La art.7.4 din cele trei contracte care au făcut obiectul abaterii consemnate la punctul A.3.1 în Procesul verbal de constatare nr.11072/31.08.2022, se precizează faptul că *“În cazul emiterii de către achizitor a unui/unor ordin/ordine de sistare a lucrării, durata contractului se prelungescă în mod automat și fără a mai fi necesară încheierea unui act aditional în acest sens, cu durata cuprinsă între data emiterii ordinului/ordinelor de sistare și data emiterii ordinului/ordinelor de reluare a lucrărilor (altfel spus, la calcularea termenului de execuție se vor lua în considerare doar perioadele de timp efectiv lucrate, fără a se tine cont de cele pentru care achizitorul a dispus sistarea lucrărilor).”*

Astfel, urmare solicitărilor executanților lucrărilor, având în vedere că duratele de execuție stabilite contractual pentru derularea activităților (prestarea serviciilor de proiectare sau execuția lucrărilor) reprezintă doar perioadele de timp efectiv lucrate, UATJ Vrancea a emis ordine de sistare a lucrărilor care au condus la modificarea termenelor de execuție și finalizare a acestora, nefiind justificată astfel perceperea de daune interese executanților lucrărilor.

Astfel, în cazul Contractului de lucrări nr.14051/30.08.2018, termenul de finalizare s-a prelungit până la data de 04.01.2022, prin act aditional. Pe timpul derulării acestui contract a fost emis Ordin de sistare a lucrărilor, durata contractului de lucrări fiind prelungită cu 4 luni și 7 zile, astfel că termenul de finalizare a fost 11.05.2022. Aprecierea că ordinul de reluare a lucrărilor, a fost emis cu întârziere de către

UATJ Vrancea nu constituie un argument pentru perceperea de penalități de întârziere executantului lucrărilor.

În cazul Contractului de lucrări nr. 2181/09.02.2018, contractantul avea obligația să realizeze lucrările în 24 de luni. Ordinul de începere a lucrărilor a fost emis în data de 18.06.2018, iar predarea amplasamentului s-a realizat în data de 20.06.2018, termenul de finalizare a lucrărilor fiind 20.06.2020, care a fost prelungit automat ca urmare a ordinelor de sistare emise de beneficiar, până la data de 21.09.2021.

Și în cazul acestui contract, aşa cum menționează contestatarul și cum reiese din documentele aflate la dosarul acțiunii de audit, nu este întemeiată perceperea de către entitate a unor daune interese pentru întârzieri în execuția lucrărilor, întrucât:

"Potrivit contractului de lucrări nr. 2181/09.02.2018 termenul de finalizare inițial era 20.06.2020, la care s-a adăugat perioada sistată, potrivit Ordinelor de sistare a lucrărilor nr. 20714/19.12.2018, nr. 20458/24.12.2019, nr. 157/05.11.2021 cu reluarea execuției lucrărilor prin Ordinele de reluare nr. 12695/26.08.2019, nr. 7287/10.04.2020 și nr. 7290/19.04.2021, ceea ce a determinat prelungirea automată a duratei contractului de lucrări cu 1 an, 3 luni și 1 zi, termenul de finalizare împlinindu-se astfel la data de 21.09.2021."

Or, având în vedere că la data de 19.07.2021 a fost solicitată de către executant convocarea comisiei de recepție la terminarea lucrărilor este incontestabil faptul că lucrările au fost finalizate în interiorul termenului contractual".

Pentru obiectivul de investiții "Modernizare DJ 205P, în lungime totală de 12,90 km" - Lot I, UATJ Vrancea a calculat și executantul a achitat penalități de întârziere în execuția lucrărilor în valoare de 39.813,45 lei (*factura nr. 1823351/30.09.2021 și extras de cont – anexate la contestația depusă*). Totodată, în ceea ce privește plata facturii aferente situației de lucrări nr. 10 pentru același obiectiv de investiții - Lot II, s-au reținut penalități pentru perioada de întârziere în valoare de 8.061,33 lei, achitate cu OP nr. 1642/31.05.2021.

În contextul celor mai sus menționate, având în vedere perioadele de execuție ale obiectivelor de investiții, alcătuite din succesiuni de perioade de prestare/execuție și perioade sistate, se poate aprecia că lucrările pentru care s-au efectuat plăți către execuțanții lucrărilor au fost realizate în cadrul termenului de execuție a lucrărilor.

Analizând documentele prezентate în anexă la contestație cât și cele anexate la procesul verbal de constatare, se constată faptul că pe parcursul derulării lucrărilor au intervenit evenimente care au condus la sistarea lucrărilor, aceste evenimente nefiind imputabile constructorilor și fiind realizate cu acceptul autorității contractante.

În acest context, Comisia apreciază că nu sunt aplicabile prevederile contractuale referitoare la sancționarea constructorilor pentru neîndeplinirea obligațiilor contractuale, motivat de faptul că, achizitorul a fost de acord cu aceste întârzieri, pentru care a emis ordin de sistare a lucrărilor care dovedesc faptul că în executarea contractelor au apărut diferite evenimente independent de voința părților, neputând fi reținută răspunderea vreunei dintre părțile contractante.

Pe cale de consecință, Comisia urmează să admită contestația formulată împotriva măsurii II.1 din Decizia nr. 6/28.06.2022.

2. Cu privire la măsura II.2 din Decizia nr. 6/28.06.2022 emisă de Camera de Conturi Vrancea

În Procesul verbal de constatare (abaterea prezentată la pct.A.3.2, pag.24-31) înregistrat la UATJ Vrancea sub nr.11072/31.05.2022 și la Camera de Conturi Vrancea sub nr.49184/31.05.2022, respectiv la punctul 3 din partea constatativă a deciziei, s-a consemnat nerecuperarea sumei de 26.416 lei în cadrul termenului legal de prescripție, reprezentând cheltuieli efectuate cu paza, pentru imobilul închiriat Biroului Parlamentar Senator Petru Filip (ianuarie 2013 - septembrie 2015), fiindu-i respins UATJ Vrancea dreptul la acțiune în instanță, prin hotărâre judecătoarească definitivă.

De asemenea, nu au fost întreprinse demersuri în vederea recuperării de la persoana/persoanele răspunzătoare, a cheltuielilor de judecată, în sumă de 5.500 lei, la căror plată entitatea a fost obligată prin hotărâre judecătoarească definitivă, consecință a inacțiunii, în cadrul termenului de prescripție, în vederea recuperării cheltuielilor susmenționate.

Pentru perioada ianuarie 2013-septembrie 2015, UATJ Vrancea a facturat contravaloarea serviciilor de pază pentru imobilul închiriat către Biroul Parlamentar Petru Filip, în valoare de 26.416 lei (15.318 lei debit și 11.098 lei dobânzi și penalități).

Pentru recuperarea acestei sume, UATJ Vrancea a chemat în judecată Parlamentul României și pe Biroul Parlamentar Petru Filip. Cauza a făcut obiectul dosarului 4245/231/2019, înregistrat la Judecătoria Focșani.

Prin Sentința Civilă nr. 8116/4.12.2019, Judecătoria Focșani a admis excepția prescripției dreptului la acțiune având ca obiect pretenții și a respins cererea de chemare în judecată formulată de reclamantul UATJ Vrancea, ca urmare a intervenției prescripției, precum și cererea părătului Petru Filip pentru obligarea reclamantului la plata cheltuielilor de judecată, ca neîntemeiată.

Prin Decizia civilă nr. 477/20.10.2020, Tribunalul Vrancea a respins ca nefondat apelul declarat de UATJ Vrancea împotriva Sentinței civile nr. 8116/4.12.2019, obligândapelantul la plata către Filip Petru a cheltuielilor de judecată, în sumă de 3.000 lei.

Recursul declarat de către UATJ Vrancea, împotriva Deciziei civile nr. 477/20.10.2020, pronunțată de Tribunalul Vrancea – Secția civilă, în dosarul nr. 4245/231/2019, a fost respins de către Curtea de Apel Galați obligând recurrentul și la plata sumei de 2.500 lei, reprezentând cheltuieli de judecată în recurs.

UATJ Vrancea a achitat părătului suma totală de 5.500 lei, reprezentând cheltuieli de judecată, fără a întreprinde demersuri în vederea recuperării acestei sume, de la persoana/persoanele răspunzătoare pentru inacțiunea, în cadrul termenului legal de prescripție, pentru recuperarea cheltuielilor de pază.

Prin Decizia nr. 6/28.06.2022 emisă de Camera de Conturi Vrancea, la măsura II.2 s-a dispus:

„Stabilirea întinderii și recuperarea prejudiciului aferent abaterii constatare în timpul auditului, precum și pentru toate operațiunile similare cu cele identificate ca neîndeplinind condițiile de legalitate și regularitate, constând în:

-prescrierea din culpă a dreptului la acțiune, în vederea recuperării sumelor reprezentând cheltuieli efectuate din bugetul local, pentru imobile închiriate;

-neintreprinderea de demersuri în vederea recuperării de la persoana/persoanele răspunzătoare, a unor cheltuieli de judecată, la căror plată entitatea a fost obligată prin hotărâri judecătoarești definitive, consecință a prescrierii din culpă a dreptului la acțiune în vederea recuperării sumelor reprezentând cheltuieli efectuate din bugetul local, pentru imobile închiriate”.

În contestația formulată, conducerea UATJ Vrancea apreciază că au fost întreprinse toate demersurile atât pe cale administrativă cât și pe cale judiciară, prezentând următoarele argumente:

"a) În ceea ce privește prescrierea din culpă a dreptului la acțiune, în vederea recuperării sumelor reprezentând cheltuieli efectuate din bugetul local, pentru imobile închiriate, învederăm următoarele:

Consiliul Județean Vrancea, în baza unui contract de prestări servicii, a asigurat paza imobilului situat în municipiul Focșani str. Republiei nr. 13, obligație stabilită de Legea nr.333/2003 privind paza obiectivelor, bunurilor, valorilor și protecția persoanelor, republicată, care prevede la art. 2 alin. (1) că „organele de specialitate ale administrației publice (...) locale, (...) care dețin bunuri (...) sunt obligate să asigure paza acestora”, iar la art. 3 alin. (1) că în funcție de importanță, specificul și valoarea bunurilor pe care le detin, stabilesc modalități concrete de organizare și de executare a pazei, după caz ...prin societăți specializate”.

Prin Decizia nr.30/19.10.2016 auditorii Camerei de Conturi Vrancea au considerat că în perioada ianuarie 2013 - septembrie 2015, în mod nelegal au fost efectuate plati cu paza imobilului mai sus menționat de către Consiliul Județean Vrancea, și drept urmare au dispus stabilirea întinderii și recuperarea prejudiciului.

În vederea ducerii la indeplinire a măsurilor dispuse prin Decizia Camerei de Conturi Vrancea, ordonatorul principal de credite a întreprins toate demersurile, (...) din perspectiva atribuțiilor prevăzute în codul administrativ și legislația conexă, astfel:

1. Măsuri întreprinse pe cale administrativă:

Ordonatorul principal de credite a dispus un audit intern în vederea stabilirii persoanelor responsabile pentru faptele identificate de Curtea de Conturi, în urma căruia au fost identificați funcționarii publici carora li s-a emis Dispozitie Presedintelui Consiliului Județean Vrancea nr.

intrucât nu au emis facturi pentru paza imobilului. De reșinut este faptul că în contractele încheiate cu chiriasii imobilului nu erau prevăzute servicii de pază.

Ordonatorul de credite a emis dispoziție de imputare a sumelor, iar în urma contestației, atât instanta de fond cât și cea de recurs analizând fondul cauzei au anulat-o și au recomandat că sumele pot fi recuperate de la chiriași.

2. Măsuri întreprinse pe cale judecătară:

Tinând cont de faptul că, deși a fost notificat, Biroul Parlamentar Senator Petru Filip nu a achitat debiul reprezentând cota-parte ce i-a revenit din contravaloarea serviciilor de pază, a fost promovată acțiune împotriva acestuia și a Senatului României.

Totodată, de reșinut este și faptul că viziunea instanțelor de judecată nu este unitară, dovada fiind motivările acestora. Dacă în unele decizii, instanțele sugerează că se pot recupera sumele efectuate cu paza, alte instanțe au considerat că acest lucru este inadmisibil, independent de termenul de prescripție, motivat de faptul că nu poate fi invocată propria culpă de către autoritatea care nu a emis facturi conforme.

Așadar așa cum rezultă din cronologia demersurilor întreprinse în vederea recuperării sumelor, acțiunea împotriva chiriașilor nu a reprezentat o opțiune a ordonatorului de credite, având în vedere că în speță, contractele de închiriere nu prevedea în mod expres „paza”. Chiar și în aceste condiții, auditorii externi au reșinut că instituția a fost prejudiciată, chiar dacă apărările au fost în sensul că autoritatea avea obligația să-și păzească propriul imobil închiriat.

În mod incorrect și fără niciun temei legal, auditorii externi au considerat că ordonatorul de credite trebuia să se îndrepte mai întâi împotriva chiriașilor și nu a funcționarilor proprii, cu atât mai mult cu cât, potrivit legislației în vigoare, identificarea persoanelor responsabile pentru producerea unui prejudiciu și alegerea modalității pentru recuperarea acestuia este atributul exclusiv al conducerii entității auditate, potrivit art.81 din Decizia ICCJ 13/2017.

Învederăm că toate demersurile nu erau o obligație ce decurgea din contractul de închiriere, însă ordonatorul de credite nu a început efectuarea acțiunilor de recuperare a sumelor, procedând la notificarea permanentă a chiriașilor, care a avut ca rezultat recuperarea unor sume pe cale amiabilă (chiriaș-Senator Dumitrescu Cristian a achitat suma de 10.000 lei și chiriaș - Deputat Victor Roman a achitat suma de 10.000 lei, achitate de către aceștia în mod voluntar). Mai mult, demersurile împotriva chiriașilor au continuat și pe cale judecătorească.

Față de acțiunea promovată împotriva Biroului Parlamentar Senator Petru Filip, auditorii externi au reșinut că aceasta nu a fost introdusă în termenul legal de prescripție, fiind respinsă de către instanțele de judecată. În privința acestor aspecte menționăm următoarele:

Referitor la sustinerile auditorilor potrivit cărora acțiunea nu a fost introdusă în termenul legal de prescripție, subliniem că acest aspect se constată de către instanța de judecată și potrivit prevederilor art.2512 din NCC, invocarea prescripției poate fi opusă numai de cel în folosul căruia curge.

Drept dovedă, Curtea de Apel Galați, în dosarul nr.4247/231/2019, a obligat un alt chirias Mitrea Miron Tudor - Biroul Parlamentar Deputat Mitrea Miron Tudor la plata sumei reprezentând cantumul serviciilor de pază de care a beneficiat pentru imobilul închiriat, suma fiind în prezent achitată la bugetul județului.

În concluzie, înțelegem că nu este justificată și nici intemeiată poziția auditorilor externi cu privire la faptul că acțiunea pentru recuperarea sumei de 26.416 lei a fost introdusă prea târziu, în afara termenului legal de prescripție.

De reșinut este că, entitatea publică, în urma demersurilor făcute, avea posibilitatea de a trece pe cheltuiala publică întreaga sumă considerată prejudiciu, motivat de faptul că persoanele identificate pe cale administrativă ca fiind responsabile au obținut anularea titlurilor executorii și totodată, de faptul că prin promovarea unei acțiuni față de chiriași unele instanțe pot reține prescripția sumelor și, mai mult, pot dispune cheltuieli de judecată.

Ca atare auditorii externi au încercat să se substituie atât ordonatorului principal de credite, cât și instanțelor de judecată.

În contextul precizat mai sus tragerea la răspundere a altor angajați decât cei constatați ca fiind vinovați poate îmbrăca elementele constitutive ale abuzului de putere sau poate deveni obiectul unor litigii în care instanțele de judecată pot dispune alte cheltuieli de judecată în sarcina instituției, nefiind

întrunite elementele răspundetii civile/administrative pentru tragerea la răspundere. Dacă o instanță hotărăște definitiv nevinovăția unei persoane, asta nu înseamnă că în mod automat un alt funcționar trebuie tras la răspundere, încăcăt nu este legal, moral să fie tratați ca presuși vinovați toți angajații unei instituții, doar pentru a da curs insistențelor auditorilor externi, fără vreun temei legal.

b) Referitor la neîntreprinderea de demersuri în vederea recuperării de la persoana/persoanele răspunzătoare, a unor cheltuieli de judecată, la căror plată entitatea a fost obligată prin hotărâri judecătoarești definitive, consecință a prescrierii din culpă a dreptului la acțiune în vederea recuperării sumelor reprezentând cheltuieli efectuate din bugetul local, pentru imobile închiriate, învederăm că suma de 5.500 lei, reprezintă cheltuieli de judecată dispuse de către instanțe în cadrul litigiului dintre Consiliul Județean Vrancea și Biroul Parlamentar Senator Petru Filip. Aceasta nu poate fi asociată cu suma de 26.416 lei, debitul considerat de Camera de Conturi Vrancea prejudiciu provenit din cheltuielile legate de pază!

Consiliul Județean Vrancea a solicitat instanței să reducă la minim onorariul de avocat solicitat, în concordanță cu activitatea desfășurată.

În ceea ce privește plata acestor cheltuieli, potrivit dispozițiilor art. 109 alin.(4) din OUG 57/2019 privind Codul Administrativ, cu modificările și completările ulterioare este stabilită ca, "Cheltuielile de judecată sau, după caz, despăgubirile stabilite pe baza hotărârilor judecătoarești definitive se suportă/se fac venit de la/la bugetul local al unității administrativ-teritoriale. Cheltuielile de judecată cuprind toate sumele cheltuite din bugetul local".

Este de neînteleasă faptul că după multi ani de la data la care auditorii externi au decis că plata pazei imobilului în care existau chiriasi este nelegală (2018), timp în care ordonatorul de credite verificat a întreprins nenumărate acțiuni și demersuri administrative și judiciare și după ce acțiunea împotriva funcționarilor publici și a unuia dintre chiriași (Biroului Parlamentar Senator Petru Filip) au fost respinse, auditorii Camerei de Conturi Vrancea au insistat atât verbal cât și în scris ca, conducerea institutiei să identifice orice alte persoane carora să li se impună suma de 31.916 lei, considerată prejudiciu.

Referitor la această insență, am explicat auditorilor externi că orice alt demers împotriva altor funcționari, nebazat pe documente sau fapte, este nelegal.

Amintim că nu există o practică şablon și nici o soluție aplicabilă cu titlu general pentru situațiile în care entitatea auditată are, în aparență cel puțin, un drept de opțiune privind calea prin care urmează să se recuperă prejudiciul suferit, cătă vreme legea lasă la aprecierea acesta disponerea măsurilor pentru recuperarea pagubelor bugetare. Pe de alta parte, competența de a soluționa litigiile care au ca obiect recuperarea unor astfel de sume nu este a autoritatilor publice, ci a instanțelor de judecată. Așa cum am și arătat, soluțiile instanțelor pot să difere, chiar dacă obiectul dosarelor este identic (dosarul CJV-chirias Miron Mitrea versus dosarul CJV-chirias Petru Filip).

Ca atare, prin măsurile dispuse pe cale administrativă și judiciară, entitatea publică și-a indeplinit obligațiile prevăzute de lege.

Faptul că instanțele de judecată nu s-au pronunțat în favoarea entității publice, nu înseamnă că aceasta trebuie să o ia de la capăt și să caute alți funcționari publici vinovați".

Din examinarea argumentelor prezentate de contestatar, a aspectelor consemnate în procesul verbal de constatare, precum și a prevederilor legale aplicabile în acest domeniu, Comisia reține:

Potrivit celor consemnate în procesul verbal de constatare, din verificările efectuate s-au constatat următoarele aspecte:

- nerecuperarea sumei de 26.416 lei în cadrul termenului legal de prescripție, reprezentând cheltuieli efectuate cu paza pentru imobilul închiriat Biroului Parlamentar Senator Petru Filip (ianuarie 2013 - septembrie 2015), fiindu-i respins UATJ Vrancea dreptul la acțiune în instanță, prin hotărâre judecătoarească definitivă;

- neîntreprinderea demersurilor în vederea recuperării de la persoana/persoanele răspunzătoare, a cheltuielilor de judecată, în sumă de 5.500 lei, la căror plată entitatea a fost obligată prin hotărâre judecătoarească definitivă, consecință a inacțiunii, în cadrul termenului de prescripție, în vederea recuperării cheltuielilor sus menționate.

Urmare analizei realizate, Comisia constată că, în fapt, abaterea privind nerecuperarea de la chiriași (inclusiv de la Biroul Parlamentar Senator Petru Filip) a cheltuielilor efectuate cu paza unui obiectiv închiriat aflat în proprietatea UATJ Vrancea a fost constată în cadrul acțiunii de audit financiar

realizate la UATJ Vrancea în anul 2016. Pentru remedierea abaterii constatate, la punctul II.2 din Decizia nr.30/19.10.2016 s-a dispus „*Luarea măsurilor legale pentru stabilirea întinderii prejudiciului și recuperarea prejudiciului aferent abaterii constatătate în timpul auditului, precum și pentru toate operațiunile similare cu cele identificate, constând în plata contravalorii unor servicii de care nu a beneficiat instituția*”.

Verificarea modului de ducere la îndeplinire a măsurilor dispuse prin Decizia nr.30/19.10.2016 s-a realizat în data de 28.10.2021, în Raportul de follow-up înregistrat la UATJ Vrancea sub nr.21117/28.10.2021 fiind consemnate demersurile realizate de entitate pentru ducerea la îndeplinire a măsurii (*inclusiv în ceea ce privește suma datorată de Biroul Parlamentar Senator Petru Filip, respectiv: notificarea chiriașului, stabilirea persoanelor răspunzătoare din cadrul unității pentru nerecuperarea cheltuielilor cu paza și acționarea în instanță a acestora, precum și acționarea în instanță a Parlamentului României și Biroului Parlamentar Petru Filip*).

Urmare verificărilor efectuate, în raportul de follow-up mai sus menționat s-a concluzionat că „*Măsura dispusă la pct. II.2 din Decizia nr.30/2016 a fost dusă la îndeplinire parțial*”, fiind emisă Decizia nr.30/1/17.11.2021 de prelungire a termenului pentru realizarea măsuri până la data de 28.02.2022.

Se constată astfel că pentru abaterea constatătă a fost deja stabilit un parcurs de valorificare, fiind emisă o măsură de stabilire a întinderii prejudiciului și de recuperare a acestuia prin Decizia nr.30/19.10.2016, context în care, Comisia reține că măsura dispusă la punctul II.2 – teza 1 din Decizia nr. 6/28.06.2022 este rămasă fără obiect și admite contestația formulată de entitate.

În ceea ce privește recuperarea cheltuielilor de judecată plătite de UATJ Vrancea, se constată că plata acestora a fost dispusă de către instanța de judecată, iar potrivit prevederilor art.190 (4) din OUG nr.57/2019 - Codul administrativ „*cheltuielile de judecată sau, după caz, despăgubirile stabilite pe baza hotărârile judecătoarești definitive se suportă/se fac venit de la/la bugetul local al unității administrative teritoriale. Cheltuielile de judecată cuprind toate sumele cheltuite din bugetul local*”.

Cu privire la neîntreprinderea demersurilor în vederea recuperării de la persoana/persoanele răspunzătoare, a cheltuielilor de judecată, în sumă de 5.500 lei, la căror plată entitatea a fost obligată prin hotărâre judecătoarească definitivă, se rețin prevederile art.490 (1) din Codul administrativ potrivit cărora, „*Încălcarea de către funcționarii publici, cu vinovătie, a îndatoririlor de serviciu atrage răspunderea administrativă, civilă sau penală, în condițiile legii și ale prezentului cod.*”

Comisia reține în acest sens principiul legalității răspunderii prevăzut la art.567 din Codul administrativ, potrivit căruia „*răspunderea administrativă nu poate opera decât în condițiile sau în cazurile prevăzute de lege, în limitele stabilite de aceasta, conform unei anumite proceduri desfășurate de autoritățile investite în acest scop*”.

Această măsură produce consecințe juridice în măsura în care cercetarea administrativă, care este obligația entității auditate, va concluziona în acest mod, context în care Comisia apreciază măsura dispusă ca fiind prematur sancționatorie.

Având în vedere cele menționate și argumentele prezentate de entitate în contestația formulată, Comisia admite contestația formulată împotriva măsurii dispuse la punctul II.2 – teza 2 din Decizia nr. 6/28.06.2022 emisă de Camera de Conturi Vrancea.

3. Cu privire la măsura II.3 din Decizia nr. 6/28.06.2022 emisă de Camera de Conturi Vrancea

În Procesul verbal de constatare (abaterea prezentată la pct.A.3.3, pag.31-38) înregistrat la UATJ Vrancea sub nr.11072/31.05.2022 și la Camera de Conturi Vrancea sub nr.49184/31.05.2022, respectiv la punctul 2 din partea constatativă a deciziei, s-a consemnat neîntreprinderea demersurilor apte în vederea recuperării pagubei constatătate cu ocazia inventarierii efectuate de către comisia constituită prin Dispoziția Președintelui Consiliului Județean Vrancea nr.226/1.7.2016, după cum urmează:

Cu ocazia inventarierii obiectivului în curs de execuție *Reconstrucția ecologică forestieră pe terenuri degradate, constituite în perimetrele de ameliorare Panciu, Ciorăști și Măicănești, Județul Vrancea*, comisia de inventariere numită prin Dispoziția nr. 226/1.7.2016 a Președintelui Consiliului Județean Vrancea a constatat diferențe în minus, între cantitățile faptice inventariate, pe de o parte și cele scriptice, pe de altă parte, în valoare totală de 1.801.460 lei, aşa cum a fost consemnat în Procesul verbal înregistrat la UATJ Vrancea sub nr. 10320/29.7.2016.

Contragă prevederilor pct. 39 din Normele privind organizarea și efectuarea inventarierii elementelor de natură activelor, datorilor și capitalurilor proprii, aprobate prin Ordinul MFP nr. 2861/2009, comisia de inventariere nu a stabilit și nu a consemnat în Procesul-verbal încheiat cu ocazia inventarierii natură lipsurilor, pierderilor, pagubelor și deprecierilor constatate.

În lipsa unei decizii a ordonatorului de credite, care să aibă la bază propunerile ale comisiei de inventariere, cu privire la modul de regularizare a diferențelor constatate, s-a procedat, în mod nelegal, la înregistrarea pe cheltuieli (în debitul contului 691 - *Cheltuieli extraordinare din operațiuni cu active fixe*), a contravalorii lipsurilor constatate, cu nota contabilă nr. 234/1.8.2016, iar ulterior, cu nota contabilă nr. 400/31.12.2018, pe baza aprobării ordonatorului de credite, referitoare la sistarea investiției, a fost înregistrată în contabilitate trecerea obiectivului în categoria imobilizărilor corporale (debitul contului 213 - *Instalații tehnice, mijloace de transport, animale și plantații*), cu valoarea reflectată la data respectivă în soldul debitor al contului 231 - *Active fixe corporale în curs de execuție*.

Abaterea a fost consemnată în Procesul-verbal de constatare încheiat de către echipa de audit din cadrul Camerei de Conturi Vrancea, înregistrat la UATJ Vrancea sub nr. 5791/18.4.2019, iar la pct. I, lit. b), din Decizia nr. 10 din data de 16.5.2019, emisă de către directorul Camerei de Conturi Vrancea, a fost dispusă măsura înlăturării acesteia.

În scopul ducerii la îndeplinire a măsurii dispuse, comisia de inventariere constituită prin Dispoziția Președintelui Consiliului Județean Vrancea nr. 226/1.7.2016 a emis Raportul nr. 1209/20.1.2021, în cadrul căruia sunt formulate concluziile și propunerile acesteia, cu privire la natura și cauzele lipsurilor constatate cu ocazia inventarierii obiectivului în curs de execuție *Reconstrucția ecologică forestieră pe terenuri degradate, constituite în perimetrele de ameliorare Panciu, Ciorăști și Măicănești, Județul Vrancea*, consemnate în Procesul verbal înregistrat la UATJ Vrancea sub nr. 10320/29.7.2016.

În baza concluziilor și propunerilor formulate de către comisia de inventariere, conducerea entității a formulat cerere de chemare în judecată, în vederea obligării la plata pagubei constatate, împotriva persoanelor răspunzătoare de producerea acesteia, identificate de către comisia de inventariere.

Prin Încheierea pronunțată la data de 26.11.2021, în dosarul 27280/3/2021, Tribunalul București a dispus anularea cererii de chemare în judecată formulată de către UATJ Vrancea în vederea recuperării pagubei.

Împotriva Încheierii, UATJ Vrancea a formulat cerere de reexaminare, care a fost respinsă de Tribunalul București, prin Încheierea pronunțată la data de 11.03.2022.

Motivul anulării definitive a cererii de chemare în judecată, conform Încheierii pronunțate de către Tribunalul București la data de 26.11.2021, îl constituie faptul că UATJ Vrancea nu s-a conformat solicitării instanței, de a prezenta, în termenul fixat (10 zile), o serie de precizări și documente, în completarea cererii.

Cererea de chemare în judecată, anulată ulterior de către instanță, în condițiile susmenționate, a fost prezentată de către reprezentanții entității ca reprezentând parte a demersurilor întreprinse în vederea ducerii la îndeplinire a măsurii dispuse la pct. I, lit. b) din Decizia nr. 10/2019, a Camerei de Conturi Vrancea, cu ocazia verificării pe care aceasta a efectuat-o în perioada 14.9.2021 – 17.9.2021 (Raport de follow-up înregistrat la UATJ Vrancea sub nr. 18361/17.9.2021).

În același scop, reprezentanții entității au prezentat auditorului public extern care a efectuat controlul și nota contabilă nr. 247/17.9.2021, privind înregistrarea în contabilitate a rezultatelor inventarierii, consemnate în Raportul nr. 1209/20.1.2021. Urmare verificării efectuate s-a constatat că, în fapt, operațiunea respectivă nu a fost reflectată în contabilitate.

În concluzie, ambele demersuri susmenționate, pe care reprezentanții entității le-au prezentat în susținere, ca fiind de natură a înlătura abaterea constată, s-au dovedit ulterior a fi nule.

Prin Decizia nr. 6/28.06.2022 emisă de Camera de Conturi Vrancea, la măsura II.3 s-a dispus:
„Stabilirea intinderii și recuperarea prejudiciului aferent abaterii constatate în timpul auditului, precum și pentru toate operațiunile similare cu cele identificate, constând în inacțiunea/acțiunea defectuoasă cu privire la recuperarea pagubelor constatate cu ocazia inventarierii”.

În contestația formulată, conducerea UATJ Vrancea prezintă următoarele argumente:
„Scurt istoric:

Consiliul Județean Vrancea a obținut finanțare de la AFM pentru reconstrucție ecologică forestieră pe terenurile degradate, în parteneriat cu trei autorități locale, respectiv Panciu, Ciorăști, Măicănești. Autoritățile partenere au stabilit locurile unde se planteară, au contractat proiectarea cu firma SC Intelligent SoftWare Group SRL, Consiliul Județean Vrancea contractând execuția pe baza documentației tehnice livrate de parteneri, documente în baza cărora a fost obținută finanțarea de la AFM. Din păcate, două dintre terenuri au fost improprii (sărătură), ceea ce a dus la eşuarea proiectului. Consiliul Județean Vrancea a chemat în judecată autoritățile locale, cu scopul de a recupera banii cheltuiți ca urmare a nerespectării de către acestea a obligațiilor asumate. Instanțele de fond au dat câștig de cauză Consiliului Județean Vrancea, cele de recurs au respins acțiunea definitiv.

În acest context, prin Decizia Camerei de Conturi Vrancea nr. 10/2019 la punctul 2, lit. „a” subpunctul ”a” a fost reținută ca abatere de la legalitate și regularitate neîndeplinirea obligațiilor legale de către comisia de inventariere numită prin Dispoziția nr. 226/01.07.2016 a președintelui Consiliului Județean Vrancea, în sensul că, aceasta:

1. nu a fost stabilită natura lipsurilor, pierderilor, pagubelor și deprecierilor în valoare totală de 1.801.460 lei constată cu ocazia inventarierii obiectivului în curs de execuție „Reconstruirea ecologică forestieră pe terenurile degradate, constituite în perimetrele de ameliorare Panciu, Ciorăști și Măicănești, județul Vrancea”, consemnate în procesul verbal înregistrat la UATJ Vrancea sub nr. 10320/29.07.2016 și

2. nu au fost identificate cauzele lipsurilor constătate, eventualele persoane vinovate, precum și propunerile de măsuri în legătură cu acestea.

Față de această abatere a fost stabilită măsura de la pct. I.b, constând în luarea, de către ordonatorul de credite, a unei decizii privind modul de regularizare a diferențelor constătate cu ocazia inventarierii obiectivului în curs de execuție „Reconstrucția ecologică forestieră pe terenuri degradate, constituite în perimetrele de ameliorare Panciu, Ciorăști Măicănești, Județul Vrancea”, consemnate în Procesul verbal înregistrat la UATJ Vrancea sub nr. 10320/29.7.2016, pe baza concluziilor și propunerilor formulate de către comisia de inventariere, cu privire la natura și cauzele lipsurilor constătate, eventualele persoane vinovate, precum și propunerile de măsuri în legătură cu acestea și înregistrarea în contabilitate a rezultatelor inventarierii.

1.1. În vederea ducerii la îndeplinire a măsurii mai sus menționate, față de caracterul executoriu al acesteia, comisia de inventariere a întocmit rapoartele nr. 549/11.01.2021 și nr. 1209/20.01.2021 în care a consemnat că ar exista o legătură de cauzalitate între eşuarea proiectului și acțiunea/inacțiunea unor entități terțe, constată făcută în raport cu pregătirea și judecata profesională a membrilor comisiei de inventariere.

În baza raportului comisiei de inventariere Consiliul Județean Vrancea a formulat o cerere de chemare în judecată împotriva entităților considerate responsabile, solicitând recuperarea de la acestea a sumelor reținute în Decizia Camerei de Conturi nr. 10/2019.

În paralel, instanta a anulat cererea de chemare în judecată pe motiv că nu s-a dovedit modul de calcul pentru fiecare entitate în parte. Ulterior, față de prevederile Codului de procedură civilă privind posibilitatea reexaminării soluției instanței, UAT județul Vrancea a promovat cerere în acest sens, demers care a fost respins.

1.2 Pe de altă parte, în luna aprilie 2021, autorității județene i-a fost comunicată Ordonanța Parchetului de pe lângă Tribunalul Vrancea (dosar nr. 2262/P/2018). Potrivit acesteia, procurorul de caz arată că nu se poate reține îndeplinirea unui act prin încălcarea legii de către reprezentanții Unității Administrativ Teritoriale Vrancea, ci doar despre neîndeplinirea conformă a dispozițiilor contractuale de către Intelligent Software (prestatorul de servicii care a întocmit Studiul de Fezabilitate și Proiectul Tehnic aferente proiectului), proiectant aflat în relații contractuale cu autoritățile locale partenere din proiect.

Mai mult decât atât, procurorul de caz a reținut că Unitatea Administrativ Teritorială Vrancea nici nu a urmărit producerea vreunui prejudiciu în buget, fiind de bună credință cu privire la îndeplinirea obligațiilor de către societatea anterior menționată (societatea nu a specificat în SF și PT că terenurile sunt improprii plantațiilor). Potrivit același rețineri, Consiliul Județean Vrancea, în calitate de coordonator al programului, nu avea cum să cunoască conținutul documentelor depuse de primăriile beneficiare. (a se vedea precizările Parchetului de pe lângă Tribunalul Vrancea, inserate la pag. 23 din Ordonanța de clasare din data de 31 martie 2021 – „nu se poate reține vreo culpă a UAT județul Vrancea în accesarea și implementarea proiectului, atât timp cât responsabilită din echipa de implementare a

Consiliului Județean Vrancea nu aveau cum să cunoască documentația tehnică, pe motiv că respectiva documentație a fost transmisă autorității finanțatoare în plicuri sigilate, conform prevederilor din Ghidul solicitantului".

Asadar, potrivit reținerilor procurorului din Ordonanța de clasare, singura entitate în culpă pentru rezilierea contractului de finanțare și eşuarea proiectului este societatea Intelligent Software.

În aceste condiții, este evident că instituția noastră nu poate formula o acțiune în pretenții împotriva respectivei societăți, având în vedere lipsa raporturilor contractuale cu aceasta. Cu alte cuvinte, și Ordonanța de clasare susține raționamentul instituției noastre referitor la trecerea sumei în cauza pe cheltuiala publică.

Invederăm că toate aceste documente au fost prezentate auditorilor externi care au refuzat să ia în considerație retinerile procurorilor, sub justificarea că nu au relevanță.

În contextul precizat mai sus, în anul 2022, Curtea de Conturi, examinand măsurile întreprinse de Consiliul Județean Vrancea pentru înlaturarea abaterii constatate prin Decizia Camerei de Conturi Vrancea nr. 10/2019 la punctul 2, lit. „a” subpunctul „a” a reținut că măsurile dispuse de ordonatorul de credite nu au fost "apte" pentru recuperarea pagubei constatătate cu ocazia inventarierii.

Astfel, prin Decizia nr. 6/2022, auditorii externi au încadrat ca abatere demersul juridic întreprins de Consiliul Județean Vrancea, stabilind măsura II. 3, constând în obligația entității în recuperarea prejudiciului aferent abaterii constatație. Mai precis, identificarea funcționarilor din cauza carora nu s-a realizat proiectul, creându-se astfel prejudiciul în valoare de 1.801.460,14 lei, parte din suma de 2.105.451,39 lei, reprezentând sumele plătite de AFM în virtutea contractului de finanțare.

Față de acest aspect, subliniem faptul că deși respectiva abatere a fost constatătă de Camera de Conturi Vrancea încă din anul 2019 (prin Decizia nr. 10/2019), auditorii au stabilit că suma de 1.801.460,14 lei reprezinta prejudiciu abia în anul 2022 (prin Decizia nr. 6/2022), lucru care aruncă o indoială serioasă asupra consecvenței și obiectivității constatărilor auditorilor externi în ceea ce privește stabilirea prejudiciului.

Consideram că abaterea reținută de auditorii externi este neîntemeiată, motivat de următoarele:

Consiliul Județean Vrancea nu și-a însușit abaterea reținută de auditorii externi cu consecința recuperării sumelor constatație ca lipsă (diferența între faptic și scriptic) prin procesul verbal al comisiei de inventariere.

Pozitia instituției noastre în acest sens este fundamentată pe următoarele aspecte:

1. Încă din anul 2016, cu nota contabilă nr. 234/1.8.2016, suma de 1.801.460 lei a fost înregistrată pe cheltuieli (în debitul contului 691- Cheltuieli extraordinare din operațiuni cu active fixe).

2. Prin Hotărârea Consiliului Județean Vrancea nr.296/16.12.2021 a fost aprobată trecerea pe cheltuială publică a sumei de 2.105.451,39 lei, anexată, (compusă din suma de 303.991,25 lei plătită către Administrația Fondului pentru Mediu, urmare a rezilierei contractului de finanțare și suma de 1.801.460,14 lei — reprezentând diferența în minus constatătă cu ocazia inventarierii obiectivului „Reconstrucția ecologică forestieră pe terenuri degradate în perimetrele de ameliorare Panciu, Ciorăști și Măicănești, județul Vrancea”).

Raționamentele care au stat la baza adoptării respectivului act administrativ sunt următoarele:

• proiectele tehnice aferente acestei investiții au fost elaborate de proiectanți contractați de către UAT-urile partenere precizate mai sus, proiectanți față de care UAT Vrancea nu are nici o calitate juridică, neputându-se îndrepta împotriva acestora;

• potrivit Studiului agropedologic de la Oficiul de Studii Pedologice Agrochimice Focșani nr. 354/24.03.2014, Expertizei extrajudiciare solicitate de UAT Județul Vrancea, terenurile pe care au fost înființate plantațiile erau improprii acestei destinații, element care nu a fost avut în vedere de proiectantul initial și a constituit principala cauză a degradării ulterioare a plantațiilor. UAT Județul Vrancea nu s-a putut îndrepta împotriva acestuia, calitatea de reclamant având-o exclusiv U.A.T. -urile partenere. Mai exact, pentru perimetru Măicănești situat în zona de câmpie, în lunca Râmnicului Sărăt, concluzia a fost că perimetru se situează în „terenuri improprii ori cu limitări sau pericole de degradare severă în cazul utilizării ca pășuni sau plantații de arbori sau arbuști”

• din concluziile cercetărilor penale efectuate de Parchetul de pe lângă Tribunalul Vrancea (la sesizarea DNA), referitor la investițiile efectuate în cadrul Proiectului „Reconstrucția ecologică forestieră pe terenuri degradate în perimetrele de ameliorare Panciu, Ciorăști și Măicănești, județul Vrancea” rezultă faptul că nu se poate reține îndeplinirea unui act prin încalcarea legii de către reprezentanții UAT-urilor, ci doar neîndeplinirea conformă a dispozițiilor contractuale de către

Inteligent Software. În baza acestor argumente, raportat la prevederile pct. 46. (3) din Normele privind organizarea efectuarea inventarierii elementelor de natura activelor, datorilor capitalurilor proprii,probate prin Ordinul nr. 2861/2009, deliberativul a aprobat trecerea sumei în cauza pe cheltuiala publică.

Potrivit textului de lege mai sus citat, scăderea din contabilitate a unor pagube care nu se datorează culpei unei persoane se face în baza aprobării ordonatorului de credite respectiv, cu avizul ordonatorului de credite ierarhic superior.

Subliniem faptul că la fundamentarea și aprobarea actului administrativ privind trecerea sumelor pe cheltuiala publică, instituția noastră, având în vedere susținerile esențiale dinordonanța de clasare, și-a întărit convingerea inexistenței culpei factorilor implicați în derularea proiectului, cu care s-a aflat în raporturi contractuale directe.

3. Cu privire la speța în discuție, invederăm că prin Sentința civilă nr. 291/20.06.2022, anexată, pronunțată de Tribunalul Vrancea în Dosarul nr. 1654/91/2020, instanta de judecată a admis în parte acțiunea formulată de Consiliul Județean Vrancea împotriva Curții de Conturi având ca obiect anularea Deciziei nr. 10/2019, cu consecința înlăturării măsurii de la pct. I.b (măsura reținută ca abatere și în anul 2022).

În motivarea hotărârii, instanța a reținut faptul că atribuțiile comisiei de inventariere referitoare la cauzele lipsurilor în inventar constataate au fost suplinate de concluziile expertizei tehnice efectuată de Greavu Manole PFA, specialist în silvicultură. Având în vedere faptul că ordonatorului de credite i-au fost prezentate oficial cauzele care au dus la gradul scăzut de împădurire, instanța de fond a stabilit că abaterea reținută de auditorii externi nu este intemeiată.

Având în vedere cronologia logică a documentelor mai sus menționate, considerăm ca neîntemeiate constatăriile auditorilor externi, potrivit căror nu au fost inițiate demersuri apte în vederea recuperării pagubei constataate cu ocazia inventarierii.

Față de această apreciere, înțelegem să formulăm următoarele precizări:

• stabilirea întinderii prejudiciului dispunerea măsurilor pentru recuperarea acestuia constituie obligații ale conducerii entității auditate. (Decizia ms. 792/2021 a Curții Constituționale). Aceeași concluzie este reținută și în Decizia nr.13/2017 a Înaltei Curți de Casătie Justiție, care statuează urmatoarele:

Art. 33 alin. (3) teza finală din Legea nr.94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, republicată, cu modificările și completările ulterioare nu oferă niciun indicu cu privire la calea de urmat, lăsând în sarcina entității auditate alegerea celor mai eficiente și mai adecvate căi pentru recuperarea prejudiciului. Explicația rezidă în faptul că entitățile auditate s-ar putea așa într-o multitudine de raporturi juridice, astfel că, dată fiind natura diversă a acestora, art. 33 alin. (3) teza finală nu prevede nici măcar cu titlu exemplificativ natura căii procesuale sau administrative de urmat pentru recuperarea prejudiciilor constataate.

Limitarea posibilităților pe care entitățile publice le-ar putea folosi pentru recuperarea prejudiciilor, ar fi contrar literei și spiritului legii, întrucât legea prevede clar expres că stabilirea întinderii prejudiciului a măsurilor ce pot fi dispuse pentru recuperarea acestuia sunt obligații ale entităților publice și, de aceea, procedurile de recuperare la care vor apela pot fi stabilite numai de acestea.

Institutiile publice pot fi implicate în diverse raporturi juridice cum ar fi, de exemplu, raporturi de muncă, administrative, contractuale, derivând din achiziții publice etc. În funcție de natura raportului juridic în care este implicată instituția publică și în raport cu specificul situației în care s-a produs prejudiciul sau s-a efectuat plata nelegală din bugetul instituției publice, recuperarea acestora poate fi diferită, iar alegerea modalității pentru recuperarea prejudiciului aparține conducerii entității auditate.

Cu încălcarea acestor percepțe legale, auditorii externi au ignorat cu rea cretință Hotărârea Consiliului Județean Vrancea nr.296/16.12.2021 privind trecerea pe cheltuială publică a sumei de 2.105.451,39 lei, care le-a fost adusă la cunoștință în cursul misiunii de audit.

Astfel, fără a fi de Hotărârea Consiliului Județean Vrancea, care a produs efecte juridice, auditorii externi au solicitat în mod insistent Direcției Economice din cadrul Consiliului Județean Vrancea să introducă în programul de contabilitate, nota contabilă nr.247/17.09.2021, în pofida faptului că suma devenise cheltuială publică, cu consecința inexistenței vreunui prejudiciu sau persoane responsabile.

În acest mod, auditorii externi au făcut aprecieri care exced cadrului legal și practicii judecătorești, stabilind cu exces de putere calea considerată de acestia, „apta” pe care ordonatorul principal de credit ar trebui să o urmeze în vederea ducerii la indeplinire a masurilor dispuse prin actul de control.

Excesul de putere al coordonatorului echipei de auditori externi s-a manifestat în mod constant de la momentul emiterii Deciziei nr. 10/2019, îmbracând diferite forme de intimidare a funcționarilor publici ai institutiei noastre atât în timpul misiunilor de audit, cât și în cadrul celor de follow-up.

Cu titlu de exemplu, intelegem să mentionăm presiunile facute asupra membrilor comisiei de inventariere, în urma cărora acesteia au emis rapoartele privind asa-zisa culpa a unor factori implicați în derularea proiectului.

Respectivele mențiuni din rapoartele ulterioare de inventariere au impus o presiune și pe comportamentul juridic al unitatii, care a fost nevoie să introduca o cerere de chemare în judecata împotriva entităților indicate în respectivele rapoarte, doar pentru „a face pe plac” coordonatorului echipei de auditori externi.

Nu în ultimul rand, mentionăm presiunile la care a fost supus un funcționar din cadrul Directiei economice, care a fost determinat să înregistreze în contabilitate nota contabilă nr. 247/17.09.2021, în ciuda faptului că în contabilitatea institutiei fusese deja înregistrata trecerea sumei pe cheltuiala publică.

Invederăm pe această cale faptul că în cadrul misiunii de audit financiar asupra conturilor de execuție ale unei unități administrativ-teritoriale, auditorii externi nu au competența de a se pronunța cu privire la legalitatea acelor administrative emise de entitatea auditată. Potrivit atribuțiilor sale, această instituție poate dispune măsuri de recuperare a prejudiciilor derivate din acte administrative fără a avea, însă, obligația de a indica în concret măsurile care trebuie dispuse de entitatea controlată pentru recuperarea prejudiciului constatat, urmând ca asupra legalității acelor administrative emise de entitatea auditată să se pronunțe instanța de contencios administrativ, ca urmare a investirii sale de către părțile interesate. Întinderea reală a unui prejudiciu, inclusiv a dobânzilor și a penalităților de întârziere, trebuie să fie stabilită de conducerea entității verificate. Așadar, stabilirea întinderii prejudiciului și dispunerea măsurilor pentru recuperarea acestuia constituie obligații ale conducerii entității auditate. (Decizia nr. 792/2021 a Curții Constituționale).

În concluzie, auditorii externi aveau obligația să rețină ca atare măsura dispusă de instituția noastră privind trecerea sumei de 1.801.460 lei pe cheltuiala publică și să nu constate asa-zisa abatere de la pct. 4, cu consecința nedispunerii măsurii de la pct. II.3 din decizia contestată.

Având în vedere cele de mai sus, reținerile de la Constatarea nr. 4 din Decizie sunt nelegale și neîntemeiate, motiv pentru care solicităm să dispuneți înălțarea măsurii de la pct. II.3.

În lumina celor mai sus prezentate, arătăm că ordonatorul principal de credite și personalul din cadrul Consiliului Județean Vrancea cu atribuții în acest sens au luat toate măsurile și au corelat toate demersurile administrative în scopul ducerii la indeplinire a Deciziilor Camerei de Conturi Vrancea.

Facem mențiunea că toate aceste argumente au fost transmise auditorilor externi în cadrul procedurii premergătoare de emitere a deciziei, fără a fi luate în considerare, motiv pentru care apreciem că, în spătă, coordonatorul echipei de audit, a dat dovadă de rea credință, cu atât mai mult cu cât mare parte din constatăriile anterioare ale Camerei de Conturi Vrancea cu privire la Consiliul Județean Vrancea au fost anulate de către instanțele de judecată.”

Din examinarea argumentelor prezentate în contestație, a aspectelor consemnate în procesul verbal de constatare, precum și a prevederilor legale aplicabile în acest domeniu, Comisia reține:

Potrivit celor consemnate în procesul verbal de constatare, UATJ Vrancea nu a întreprins demersuri apte în vederea recuperării pagubei constatăte cu ocazia inventarierii obiectivului *Reconstrucția ecologică forestieră pe terenuri degradate, constituite în perimetrele de ameliorare Panciu, Ciorăști și Măicănești, Județul Vrancea*, efectuate de către comisia constituită prin Dispoziția Președintelui Consiliului Județean Vrancea nr. 226/1.7.2016.

În fapt, și în Procesul verbal de constatare încheiat de Camera de Conturi Vrancea la UATJ Vrancea și înregistrat sub nr. 5791/18.4.2019 s-a consemnat că, Comisia de inventariere numită prin Dispoziția nr. 226/1.7.2016 a Președintelui Consiliului Județean Vrancea, nu a întreprins demersurile legale în vederea stabilirii lipsurilor, pierderilor, pagubelor și deprecierilor, în valoare de 1.801.460 lei constatăte cu ocazia inventarierii obiectivului „*Reconstrucția ecologică forestieră pe terenuri degradate, constituite în perimetrele de ameliorare Panciu, Ciorăști și Măicănești, Județul Vrancea*”.

Astfel, pentru valorificarea abaterii constatare, la pct. I, lit. b), din Decizia nr. 10 din data de 16.5.2019, emisă de Camera de Conturi Vrancea, a fost dispusă măsura înlăturării acestei abateri financiar-contabile.

În Raportul de follow-up înregistrat la UATJ Vrancea sub nr. 18361/17.9.2021, întocmit cu ocazia acțiunii de verificare a modului de ducere la îndeplinire a măsurilor dispuse prin Decizia nr.10/2019 a Camerei de Conturi Vrancea, cu privire la măsura dispusă la pct. I, lit. b) din decizie s-a concluzionat că "măsura dispusă la punctul I lit.b) din Decizia nr.10/2019 a fost dusă la îndeplinire".

Pe de altă parte, se constată faptul că pe rolul instanței se află *în curs de judecată, în recurs,* acțiunea formulată de UATJ Vrancea în contradictoriu cu Curtea de Conturi – Camera de Conturi Vrancea, având ca obiect anularea Deciziei nr.10/16.05.2019.

Instanța de fond, prin Sentința civilă nr. 291/20.06.2022 pronunțată de Tribunalul Vrancea în Dosarul nr. 1654/91/2020, a admis în parte acțiunea formulată de UATJ Vrancea împotriva Curții de Conturi – Camera de Conturi Vrancea având ca obiect anularea Deciziei nr. 10/2019, cu consecința înlăturării măsurii dispuse la pct. I.b din decizie.

În motivarea hotărârii, instanța a reținut următoarele aspecte:

„*În baza Sentinței civile 2320/14.06.2017 a Curții de Apel București rămasă definitivă prin respingerea recursului de ICCJ, UAT Vrancea a restituit finanțarea nerambursabilă de 2.393.232,06 lei și 303.991,25 lei dobândă aferentă acestei sume.*

(...)

Așa fiind, având în vedere că procesul verbal de inventariere a fost însușit de autoritate și a stat la baza înregistrărilor și demersurilor sale ulterioare, iar restituirea finanțării nerambursabile și în subsidiar a dobânzii legale nu a fost cauzată de funcționarii publici care au incălcăt dispozițiile legale, împrejurare care ar sta la baza răspunderii lor patrimoniale, urmează să se constate că măsurile de la punctele I.b și II.1 din Decizia Curții de Conturi/16.05.2019 nu pot subzista.”

Din considerentele mai sus menționate, Comisia consideră admisibilă contestația formulată împotriva măsurii dispuse la pct.II.3 din Decizia nr.6/28.06.2022 emisă de Camera de Conturi Vrancea.

Având în vedere cele arătate mai sus, Comisia de soluționare a contestațiilor,

DISPUNE:

Admiterea Contestației nr. 15244/20.07.2022 înregistrată la Camera de Conturi Vrancea sub nr.61688/20.07.2022, formulată de Unitatea Administrativ Teritorială Județul Vrancea împotriva măsurilor dispuse la punctele II.1, II.2 și II.3 din Decizia nr.6/28.06.2022 emisă de Camera de Conturi Vrancea.

Împotriva hotărârii formulate prin prezenta încheiere de către Comisia de soluționare a contestațiilor, conducătorul entității verificate poate sesiza secția de contencios administrativ și fiscal a tribunalului în a cărui rază teritorială se află sediul entității verificate, potrivit prevederilor pct.223 lit.e) din regulament, în termen de 15 zile calendaristice de la data confirmării de primire a încheierii transmise prin poștă.

Emisă în ședință astăzi, 04.11.2022

Comisia de soluționare a contestațiilor

- Sorin Lazăr	- consilier de conturi
- Mirela Călugăreanu	- consilier de conturi
- Carmen - Elena Popescu	- director

Întocmit
Secretar de ședință,
Călinoiu Roxana - auditor public extern